

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 1/15

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
гірничої справи,
природокористування та будівництва

30 серпня 2023 р., протокол № 07

Голова Вченої ради

Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 06 «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 125 «Кібербезпека та захист інформації»
освітньо-професійна програма «Кібербезпека»
факультет інформаційно-комп'ютерних технологій
кафедра комп'ютерної інженерії та кібербезпеки

Схвалено на засіданні
кафедри наук про землі

28 серпня 2023 р., протокол № 5

Завідувач кафедри

Олена ГЕРАСИМЧУК

Гарант освітньо-

професійної програми

Володимир ВОРОТНИКОВ

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри наук
про землі Олена ГЕРАСИМЧУК

Житомир
2023 - 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 2/15

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 12 Інформаційні технології	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 125 Кібербезпека та захист інформації	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2	2
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 2 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь «Магістр»	Лекції	
		18 год.	6 год.
		Практичні	
		12 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3 % аудиторних занять, 66,7 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 13 % аудиторних занять, 87 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 3/15

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – є формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;

- набуття студентами здатностей вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог ЦЗ та володіти наступними головними професійними компетенціями для забезпечення реалізації вказаних завдань.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 125 «Кібербезпека та захист інформації»:

КЗ-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 125 «Кібербезпека та захист інформації»:

РН-1. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами, усно і письмово для представлення і обговорення результатів досліджень та інновацій, забезпечення бізнес\операційних процесів та питань професійної діяльності в галузі інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.

РН-16. Приймати обґрунтовані рішення з організаційно-технічних питань інформаційної безпеки та/або кібербезпеки у складних і непередбачуваних умовах, у тому числі із застосуванням сучасних методів та засобів оптимізації, прогнозування та прийняття рішень.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 4/15

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна підготовка.

Тема 1. Система цивільного захисту України.

Перелік питань. Основні засади державної політики у сфері цивільного захисту. Сили цивільного захисту України. Єдина державна система цивільного захисту. Міжнародні правові основи цивільного захисту.

Тема 2. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайні ситуації.

Перелік питань. Надзвичайні ситуації, причини виникнення та складові системи їх моніторингу. Галузевий моніторинг за станом безпеки у відповідній сфері відповідальності центральних органів виконавчої влади. Найменування та визначення основних показників джерел природних НС та номенклатура, позначення, розмірність і порядок визначення параметрів уражальних чинників джерел техногенних НС, які контролюються і підлягають прогнозуванню.

Територіальний моніторинг за об'єктами, ресурсами, процесами і системами захисту та ліквідації НС, стану впровадження превентивних заходів щодо зменшення їхніх масштабів..

Тема 3. Планування заходів з питань цивільного захисту.

Перелік питань. Структурно-функціональна модель протидії НС (попереджувальна, компенсаційна, комплексна тощо). Загальні принципи превентивного та оперативного (аварійного) планування заходів щодо зниження ризиків і зменшення масштабів НС.

Методика розроблення планів з попередження НС. Комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів щодо запобігання та мінімізації наслідків НС природного характеру.

Особливості планування дій персоналу щодо локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій на ПНО та пом'якшення їхніх наслідків. Вимоги до складання та змісту аналітичної і оперативної частини плану локалізації і ліквідації аварійних ситуацій.

Тема 4. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та протипожежний і протипожежний захист ОГ.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 5/15

Перелік питань. Класифікація вибухо-, пожежонебезпечних зон. Характеристика ступенів руйнування. Методи розрахунку характеристик зон ураження (радіусів зон руйнувань) при вибухах конденсованих речовин, газоповітряних, паливно-повітряних сумішей у відкритому та замкнутому просторі. Оцінка стійкості роботи ОГ внаслідок вибуху газоповітряної суміші.

Визначення категорій приміщень, будинків і споруд за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Визначення ступеню їхньої вогнестійкості. Оцінка масштабу і характеру (виду) пожежі, прогнозування її розвитку, швидкості та напрямку поширення, площі зон задимлення і часу зберігання диму. Противибуховий та протипожежний захист ОГ, основні заходи захисту від техногенних вибухів та пожеж. Засоби усунення пожеж: стаціонарні, ручні та пересувні. Вимоги пожежної безпеки до шляхів евакуації. Планування дій персоналу підприємств та організацій при пожежах.

Тема 5. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного і біологічного зараження.

Перелік питань. Характеристики зон радіоактивного, хімічного та біологічного зараження. Визначення параметрів зон забруднення радіоактивними (РР) та небезпечними хімічними речовинами (НХР) під час аварійного прогнозування можливої обстановки за відповідними таблицями, тривалості дії ураження РР, НХР. Розрахунок масштабів хімічного забруднення при довгостроковому прогнозуванні за еквівалентними значеннями небезпечно хімічних речовин в первинній і вторинній хмарі.

Превентивні заходи щодо зниження масштабів радіаційного та хімічного впливу на ОГ та АТО. Визначення комплексу заходів захисту персоналу і матеріальних цінностей ОГ та АТО у разі виникнення аварії на радіаційно чи хімічно небезпечному об'єкті.

Тема 6. Заходи цивільної оборони по захисту населення в надзвичайних ситуаціях мирного і військового час. Зброя масового ураження і її вражаючі чинники.

Перелік питань. Стале функціонування у НС, реалізація аварійно-рятувальних, відновлювальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 6/15

наслідків НС; використання індивідуальних та колективних засобів захисту.

Перспективні види зброї, засновані на нових фізичних принципах: геофізична зброя, лазерна зброя, пучкова зброя, кінетична зброя, радіочастотна і інфразвукова зброя.

Ядерна зброя і її бойові властивості. Види ядерної зброї : атомна, термоядерна, комбінована, нейтронна. Вражаючі чинники ядерного вибуху і їх характеристика. Захист від уражуючих чинників. Атом і атомне ядро. Ядерна реакція. Реакція ділення. Реакція синтезу. Нейтронний боєприпас. Зовнішня картина ядерного вибуху. Загальна характеристика вражаючої дії ядерного вибуху. Оцінка втрат у вогнищі ядерного вибуху. Оцінка радіаційної обстановки.

Хімічна зброя і наслідки її застосування. Отруйні речовини, їх класифікація, дія па організм людини. Характерні ознаки застосування отруйних речовин. Захист від вражаючих чинників хімічної зброї.

Бактеріологічна (біологічне) зброя і наслідки її застосування. Способи застосування бактеріологічної зброї. Ознаки застосування бактерійних засобів. Захист від вражаючих чинників бактеріологічної зброї. Способи і засоби застосування хімічної і біологічної зброї.

Тема 7. Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС.

Перелік питань. Характеристика зон небезпечних геологічних процесів і явищ. Визначення показників, що характеризують ушкодження будівель, споруд та обсяги завалів у зонах НС, спричинених природними чинниками фізичного походження. Інженерна підготовка зсувних та зсувонебезпечних територій.

Характеристика зон затоплень, які виникають під час руйнування підпірних споруд (греблі) водосховищ.

Порядок розрахунку збитків за типами НС. Розрахунок загального обсягу збитків. Методика оцінки збитків від наслідків НС за основними його видами..

Змістовий модуль 2. Профільна підготовка

Тема 8. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.

Перелік питань. Забезпечення техногенної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях, як складової частини цивільного захисту.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 7/15

Шляхи і способи підвищення стійкості роботи промислових об'єктів. Забезпечення надійного захисту та життєзабезпечення виробничого персоналу. Захист та раціональне розміщення основних виробничих фондів, зонування території об'єкту. Захист технологічного обладнання, удосконалення господарсько-виробничих зв'язків, робота за спрощеною технологією, використання місцевих ресурсів. Підвищення стійкості виробничих будівель і споруд, комунально-енергетичних і технологічних мереж. Підвищення протипожежної стійкості. Обмеження ураження від вторинних факторів при аваріях. Підготовка до відновлення виробництва. Резервування матеріальних та фінансових ресурсів.

Тема 9. Спеціальна функція у сфері цивільного захисту.

Перелік питань. Забезпечення діяльності ОГ, у власності якого перебуває об'єкт підвищеної небезпеки Критерії ідентифікації ОГ, що підлягають декларуванню безпеки. Визначення об'єктів підвищеної небезпеки (ОПН) 1 або 2 класу за масою небезпечних речовин та за відстанню. Порядок декларування безпеки ОПН. Методики визначення ризиків та їх прийнятних рівнів для декларування безпеки ОПН. Ліцензування діяльності об'єкту підвищеної небезпеки. Страхування відповідальності за завдану шкоду внаслідок експлуатації небезпечного об'єкту. Порядок створення і використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації НС. Організація роботи щодо проведення нагляду та здійснення контролю за обстановкою на ПНО, що входять до складу галузі, включаючи прилеглу до них територію.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 8/15

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1								
Тема 1. Система цивільного захисту України.	6	2		4	10	2		8
Тема 2. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайні ситуації.	8	2	2	4	8			8
Тема 3. Планування заходів з питань цивільного захисту.	8	2		6	8			8
Тема 4. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та противибуховий і протипожежний захист ОГ.	12	2	2	8	14		4	10
Тема 5. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного і біологічного зараження.	12	2	2	8	12	2		10
Тема 6. Заходи цивільної оборони по захисту населення в надзвичайних ситуаціях мирного і військового час. Зброя масового ураження і її вражаючі чинники.	12	2	2	8	8			8
Тема 7. Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС.	8	2		6	10		2	8
Разом за змістовий модуль 1	66	14	8	44	70	4	6	60
Змістовий модуль 2								
Тема 8. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.	12	2	2	8	11	2		9
Тема 9. Спеціальна функція у сфері цивільного захисту	12	2	2	8	9			9
Разом за змістовий модуль 2	24	4	4	16	20	2	-	18
ВСЬОГО	90	18	12	60	90	6	6	78

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/15

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Система цивільного захисту України. Забезпечення заходів і дій в межах ЄДСЦЗ. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.	2	–
2	Класифікація надзвичайних ситуацій	2	
3	Дослідження захисних властивостей засобів індивідуального захисту населення	2	2
4	Дослідження захисних споруд цивільного захисту за місткістю	2	–
5	Розрахунок зон ураження від вибухів і пожеж, що виникли у наслідок надзвичайної ситуації техногенного характеру або терористичного акту	2	2
6	Дослідження радіаційної та хімічної обстановки з використанням табельних приладів формувань цивільного захисту	2	2
РАЗОМ		12	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/15

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Цивільний захист України та його завдання. Надзвичайні ситуації та їх класифікація.	6
2	Організаційна структура і сили цивільного захисту України.	8
3	Особливості планування дій персоналу щодо локалізації і ліквідації надзвичайних ситуацій на потенційно небезпечних об'єктах.	10
4	Вимоги до складання та змісту плану локалізації і ліквідації надзвичайних ситуацій. Єдина державна система локалізації і ліквідації надзвичайних ситуацій.	10
5	Розв'язування типових завдань з проти- вибухового та протипожежного захисту: оцінка інженерної та пожежної обстановки зонах в ураження, що створюються при техногенних вибухах.	10
6	Людський чинник та його роль у забезпеченні безпеки людей в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій. Аналіз надійності роботи персоналу в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій.	8
7	Визначення критеріїв і норм екологічної безпеки, контроль за безпечним використанням природних ресурсів. Правової режим зони надзвичайної екологічної ситуації.	8
Разом		60

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/15

7. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

8. Методи навчання

Під час викладення дисципліни «Цивільний захист» використовуються всі три групи методів навчання: *словесні, наочні, практичні*.

Серед *словесних* методів під час аудиторних занять переважно застосовуються методи *лекції, пояснення, бесіди*. Також, серед словесних методів важливе місце у навчальному процесі займає *інструктаж*. Він передбачає розкриття норм поведінки, особливостей використання методів і навчальних засобів, дотримання правил під час виконання навчальних операцій. Під час самостійної роботи студентів чільне місце серед групи словесних методів посідає метод *роботи з довідковою літературою*. Під час самостійної роботи, *довідкова література* – це основне джерело отримання наукової інформації.

Ефективне навчання неможливе без широкого використання *наочних* методів. Під час вивчення дисципліни «Цивільний захист» застосовуються насамперед методи *демонстрації та ілюстрації*. При цьому варто зауважити, що ці методи застосовуються як прийоми реалізації інших методів.

Практичні методи навчання спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання. Вони сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу. Серед практичних методів під час вивчення дисципліни «Екологія, безпека життєдіяльності та охорона праці» застосовуються переважно методи *практичної роботи*, які спрямовані на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань та метод *вправ*, сутність якого полягає у цілеспрямованому, багаторазовому повторенні студентами окремих дій чи операцій з метою формування умінь та навичок.

Застосування методів навчання дозволить студенту більш повно та комплексно засвоїти основні теми аудиторної та самостійної роботи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 12/15

9. Методи контролю

Система оцінювання знань студентів за дисципліною «Цивільний захист» включає поточний, модульний та підсумковий семестровий контроль знань – залік у 3 семестрі. Контроль знань здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота									Модульний контроль	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2		40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	10	10	5	5	10	5	5	5		

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13/15

11. Рекомендована література

Основна література

1. Цивільний захист: навчальний посібник / К. О. Левчук, Р. Я. Романюк, А. О. Толок/ Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2016 р. 325 с.
2. Охорона праці та цивільний захист: Підручник / О. Г. Левченко, О. І. Полукаров, В. В. Зацарний, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська. За ред. О. Г. Левченка. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 472 с.
3. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник для студентів спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інформаційно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: Каравела, 2021. 268 с.
4. Цивільний захист у схемах: навч. посібник / А.О. Собакарь, Д.Г. Казначеев, В.Д. Поливанюк, О.І. Бойко. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 144 с.
5. Р. І. Коваленко, А. Я. Калиновський, О. М. Ларін Підвищення ефективності процесу реагування аварійно-рятувальних формувань на локальні надзвичайні ситуації шляхом використання багатофункціональних комплексів зі знімними кузовами-контейнерами: монографія / Р. І. Коваленко, А. Я. Калиновський, О. М. Ларін Х.: НУЦЗУ, 2020. 120 с.
6. Цивільний захист України: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Я. Бедрій, В. Малов. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2017. — 392 с.
10. Закон України № 2974-ХІІ від 3 лютого 1993 р. „Про цивільну оборону України” із змінами і доповненнями
11. Положення „Про цивільну оборону України”, постанова Кабінету Міністрів України.

Допоміжна література

1. Закон України № 1809-ІІІ від 8 червня 2000 р. „Про захист населення і територій у надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 14/15

2. Положення „Про єдину державну систему запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру”, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1998 р № 1198.
3. Положення “Про порядок проведення евакуації у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру”, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2001 р. № 1432.
4. Закон України „Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення” .
5. Закон України „Про правовий режим надзвичайного стану” від 16 березня
6. Закон України № від 14 січня 1998 р. „Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань”.
7. Закон України „Про пожежну безпеку” № 618/97-ВР від 5 листопада 1997 року.
8. Загальні вимоги до розвитку і розміщення потенційно небезпечних виробництв з урахуванням ризику надзвичайних ситуацій техногенного походження. // Наукові керівники: чл.-кор. НАН України С.І. Дорогунцов, генерал-лейтенант Б.Ф. Гречанінов. К: НАН України РВПСУ, 1995. 120 с.
9. Депутат О.П., Коваленко І.В., Мужик І.С. Цивільна оборона: Навчальний посібник. Л.: Афіша, 2001. 336с.
10. Касьянов М.А., Ревенко Ю.П., Тищенко Ю.А. Защита населения в условиях чрезвычайных ситуаций. - Луганск: Из-во Восточноукр. нац. унив-та, 2001. – 171с.
11. Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України. К., 1998. 544 с.
12. Смоляр В. І. Харчування в умовах радіонуклідного забруднення. К.: Здоров'я, Український червоний хрест, 1991. 32 с.
13. Черняков Г.О., Кочін І.В., Сидоренко П.І., Букін В.Є., Костенецький М.І. Медицина катастроф. За редакцією І.В. Кочіна. – Київ: Здоров'я, 2001. 350 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України
<http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.10-05.01/ 125.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15/15

4. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
<http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.
5. Міністерство екології та природних ресурсів України
<http://www.menr.gov.ua/>.
6. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. <http://www.mns.gov.ua/>.
7. Рада національної безпеки і оборони України. <http://www.rainbow.gov.ua/>.
8. Постійне представництво України при ООН. <http://www.uamission.org/>.
9. Північноатлантичний альянс (НАТО). <http://www.nato.int/>.
10. Офіційний сайт Американського вулканологічного товариства
<http://vulcan.wr.usgs.gov/> (англійською мовою).
11. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України. <http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm>.
12. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
13. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
14. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".